
Vysoké školství v Česku

Vysoké školství v Česku

22.6.2012, 20:05, Pořad: Hyde Park, Téma: Ostatní, Daniel TAKÁČ, moderátor

Vysokoškoláků bude míň, tedy přesněji řečeno, ministerstvo školství jich zaplatí míň, asi o 10 procent. Je to dobře, anebo je to spíš chyba? Ušetří se tím nějaké peníze? Ne v každém případě tomu tak musí být. Jak je to vůbec s financováním vysokých škol u nás? A není jich moc? Dnes můžete v Hyde Parku debatovat právě o českém vysokém školství s rektorem Vysokého učení technického v Brně Karlem Raisem. Dobrý večer. Pane profesore, dobrý večer. Vítejte u nás v Hyde Parku.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Dobrý večer.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Díky, že jste k nám přišel, že věnujete svůj čas našim divákům. Je na veřejných vysokých školách v Česku skutečně studentů moc? Je vůbec možné bez dalších plateb z jejich kapes udržet, anebo zvýšit úroveň výuky? Některé ze zásadních otázek pro dnešní vysokoškoláky.

/ Reportáž /

redaktor

Konec jedné životní etapy. Gratulace, úsměvy a velké naděje do profesního života. Jenže jací jsou současní absolventi? Podle kritiků je na vysokých školách příliš mnoho studentů, úroveň jejich vzdělání klesá a mají nedostatek zkušeností z praxe.

Jan RAFAJ, Svaz průmyslu a dopravy ČR /29. 5. 2012/

My potřebujeme, aby studenti byli více zapojeni do toho technického života.

Pavel BARTOŠ, předseda Krajské hospodářské komory MS kraje /29. 5. 2012/

Podniky vyčítají strašně moc věcí, ale já myslím, že podstata věci je v tom, že jsme poněkud přehnali masovost vysokoškolského vzdělání a že chybí kvalita.

redaktor

Na začátku 90. let otevřely veřejné vysoké školy dveře dokořán. Dnes jsou jejich hlavním problémem peníze a zase peníze. Mimo jiné i kvůli vysokému počtu studentů.

Ivo VONDRÁK, rektor, VŠB-TU Ostrava /29. 5. 2012/

Já si myslím, že tady ta krize je. Ona je především finanční, chybí nám zdroje na financování výuky, chybí nám zdroje na financování vědy a výzkumu.

redaktor

Od října ministerstvo školství univerzitám nezaplatí za tolik studentů jako dosud. Těch by tak mělo do prvních ročníků nastoupit o desetinu méně. Podle ministerstva je snižování jedním ze způsobů, jak zvýšit kvalitu výuky. Studentů bude

méně, peněz na ně ale zhruba stejně jako letos, tedy asi 21 miliard korun. Do budoucna pak ministr Petr Fiala stále uvažuje o zápisném.

Petr FIALA, ministr školství /13. 5. 2012/

Je to forma spoluúčasti studentů, která by nepochybně přinesla další soukromé finanční zdroje do financování našeho školství.

redaktor

To se ovšem nelíbí studentům. Ti kvůli kontroverznímu návrhu reformy vysokých škol z pera exministra Dobeše vyšli do ulic. Návrh je mrtvý. Možnost dalších plateb z jejich kape žije dál.

Miroslav JAŠUREK, Studentská komora Rady VŠ /13. 5. 2012/

Tady není silný politický konsensus na tom investovat do školství a samozřejmě v takové chvíli je to prostě obyčejné přenášení nákladů zatím ve formě zápisného, ale my se skutečně obáváme toho, že ty poplatky mohou výrazně narůstat.

redaktor

Jenže neměli by se čeští studenti bát hlavně konkurence, která se třeba kvůli kvalitnímu vzdělání neváhá i zadlužit a pro kterou je naprosto nepochopitelný tak častý obrázek českého kolegy, který při denním studiu zvládá i pracovat.

/ Konec reportáže /

Daniel TAKÁČ, moderátor

Taková je tedy situace v českém vysokém školství, alespoň ve stručném přehledu, jak ho rozvineme, závisí hodně na vás, na tom, na to se budeme ptát. Cesty znáte. Komunikaci s Hyde Parkem najdete na našem webu nejlépe na adrese www.hydeparkct24.cz. Na stejném místě plusové, minusové body tradičně, které můžete Karlu Raisovi přidělovat v dnešním Hyde Parku. Palcování otázek také funkční, můžete některé dát větší šanci, aby se do našeho vysílání dostala. Tak, pane profesore, na chatu, tam je ta první otázka, Sylva se vás ptá: "Dobrý večer, pane rektore, mohu se optat, co vám bylo na oficiální fotografii tak k smíchu nebo zmáčkli spoušť dřív či později a vy jste veselý člověk? Jste mi tím ohromně sympatický, od rektora a technika bych podobné foto nečekala. Boříte mýty," píše Sylva.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Tak, nevím, co mi bylo k smíchu, to už skutečně je dávno, ale já si myslím, že i technici se musí smát prostě, takový je život. Nemůžeme jenom brečet nad tím, abych se vrátil k tématu, nad tím, že je málo financí. My se na té škole taky bavíme a je tam, je tam spousta věcí k smíchu, i když někdy ten úsměv je kyselý samozřejmě.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A jste veselý člověk tedy?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Já bych řekl přiměřeně. Zejména, zejména po tom, co si dám sklenku vína, tak rozhodně jsem veselejší.

Daniel TAKÁČ, moderátor

To je ale typická jihomoravská vlastnost, ne?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Samozřejmě, to jako, to neskrývám.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Na chatu, Karel Král: "Jak se řídí vysoká škola? Co přesně dělá rektor? Učí nebo spíš papíruje? A baví vás to?"

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Rektor učí, taky, což nevím, jestli je zrovna to správné ořechové a v každém případě se snažím řídit tu školu. To řízení má soustavu limitů, a proto taky patřím mezi reformisty, mezi tu skupinu lidí, kteří chce změnit, reformovat zákon.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Co to tedy znamená řídit vysokou školu? Než se dostaneme k tomu učení tedy, co to znamená řídit vysokou školu? Co všechno děláte a co všechno můžete tedy, když jste mluvil o těch limitech?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Tak jestliže srovnám řízení firmy a řízení univerzity, protože znám jako samozřejmě obojí, tak je v tom obrovské množství rozdílů. Jeden z nejzásadnějších rozdílů je akceptace akademické svobody. Na firmě, ve firmě se řídí daleko snadněji. Zde musím prostě vyjednávat, úspěch je v podstatě založen na komunikaci se /nesrozumitelné/, čili se senátem, se studenty i s okolím, s podniky. Je to o komunikaci. Je to trošku jak farář na dědině.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A ty limity měly být to reformou rozbořeny nebo naopak utuženy?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, tak to záleží.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Jak to mělo být?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

To je právě, jak tam hovořil kolega, to je o tom politickým zadání, zadání té reformy. To přeci nemůžeme dávat my jako rektori nebo studenti, to musí dát řídicí vrstva nad námi, to znamená vláda, aby bylo zřejmé, čili.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Dobře, ale ten návrh, jak vypadal, ten, který připravil ještě ministr Dobeš, který teď by měl být u ledu tedy, alespoň podle toho, co říkal Petr Fiala, ministr školství. Jedna z těch kritik byla, že se omezují akademické svobody, že do toho bude daleko více vnějších vstupů, podnikatelská sféra, různé lobbistické skupiny, že budou daleko více moci mluvit do toho, jak funguje vysoká škola.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

To je jeden z těch konfliktů, jestli je špatný, že se univerzita otvírá, anebo jestli je potřeba setrvávat ještě na předminulém století na Humboldtovském pojetí. Technici podle mě se většinou přiklání k té druhé variantě, buďme otevřeni vzhledem k podnikům, buďme otevřeni vzhledem k společnosti.

Daniel TAKÁČ, moderátor

No, jedna věc je otevřenost, druhá věc je, jestli vám pak ty podniky budou moci třeba částečně diktovat, co budete, co nebudete dělat.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, tak, tak daleko ještě to není, to samozřejmě tohle to nebezpečí tam hrozí. To jako připouštím. Pokud by, pokud by ovlivňovaly, ovlivňovaly třeba tvorbu studijních programů, ale dneska třeba v oblasti studijních programů má univerzita absolutní svobodu, ale problém je druhý, že máme dneska 8 tisíc studijních programů a komise, která to, která nám to schvaluje, fyzicky má problémy s tím, aby to zvládla.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Baví vás to? Tam ještě byla otázka, to rektorování.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, kdyby mě to, kdyby mě to, pardon, jestli jsem skočil do řeči.

Daniel TAKÁČ, moderátor

V pořádku.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Kdyby mě to nebavilo, tak bych tady asi nebyl. Tohle to se bez jakýhosi nadšení nedá dělat, to je.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A s tím učením? Proč, proč to není úplně tak dobré? Alespoň tak jsem pochopil tu vaši reakci, proč to není tak dobré, aby rektor učil.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Já rád učím, já rád učím.

Daniel TAKÁČ, moderátor

No právě.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Ale na druhou stranu, když vidím, když vidím zahraniční rektory, který se skutečně věnují jenom té, jenom tomu řízení té univerzity, tak je to, je to prostě otázka proporcí. Samozřejmě neučím už bakaláře, učím doktorský studia na třech fakultách v podstatě, ale bere to, bere to čas a musím prostě, musím se snažit to optimalizovat.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Vy jste se tím řízením zabýval profesně, tak z tohoto pohledu je to špatně tedy.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Pokud se na to dívám naprosto s klapkami na očích, jenom pohled manažera, tak je to špatně. Na druhou stranu toto není profese, tohle to je skutečně poslání, to je zábava, pro mě, bez toho bych to nemohl dělat a z tohohle pohledu musí tam být a rád tam mám i tu část, i tu část té výuky pochopitelně.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Tak ono udržovat se trochu ve formě taky asi není úplně od věci.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

To je přesně tak.

Daniel TAKÁČ, moderátor

On ten mandát jednou skončí.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, on skončí brzo.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Už skončí brzo?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, pro mě skončí brzo, protože ze zákona prostě už je ta doba u konce.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Takže kondice je taky na místě udržovat se, myslím tu vyučující.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Ano, ano, ano, tu pedagogickou, ano, ano.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Jarča na chatu: "Ministerstvo školství univerzitám určilo, kolik studentů bude financovat. Propad nastupujících studentů bakalářského studia bude 10 procent. Je to dobrý krok?"

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Tak ono je to přesně tak, že tyto, ty studenty bez těch 10 procent budou financovat, těch my můžeme vzít, teoreticky, kolik chceme studentů, ale ty budeme učit takzvaně zadarmo, čili myslím si, že to ale dobrý krok je, a to z toho důvodu, že už bereme asi 60 procent populace osmnáctiletých a my už jsme se přes tu, na Gaussové křivce kvality těch, těch mladých, tak už jsme přehoupli přes ten vrchol. My už prostě toho bereme hodně a teď v těch velkých číslech prostě jde, ta masovost už skutečně jde do konfliktu s tou kvalitou.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Vy jste říkal, že můžete vzít i víc, že pak je budete učit zadarmo, čili to závisí na té škole, tak bez.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Závisí to na té škole.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Ohledu, bez zásahu ministerstva školství byste přece mohli nabírat míň.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Dřív, že jsme mohli nabírat míň.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Nebo nemohli?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Mohli jsme nabírat míň, jenomže tím pádem bysme dostali do té školy pochopitelně míň financí, a to je právě ten problém toho, té masovosti a těch kritérií, který, podle kterých se ti manažeři na těch, ti rektori na těch univerzitách rozhodovali. Dneska, dneska součástí financí je už takzvaný koeficient kvality, čili my už musíme brát zřetel 10 procenty na tu kvalitu, a to si myslím, že je krok správným směrem.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Vy jste ale, četl jsem váš článek, popisoval jeden problém, že když se bude snižovat počet studentů, že můžeme narazit na komplikace s evropskými dotacemi.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Ano.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Nehrozí nám skutečně, že vysoké školy budou nakonec nějaké miliardy vracet?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

U některých, u některých takzvaných os, u některých těch programů, konkrétně program 4 věda a výzkum pro inovace, kde se jednalo o opravy a výstavbu nových infrastruktur, tak tam byla, tam byl požadavek, požadavek v podstatě na jak na udržitelnost a na počty studentů. Tam samozřejmě se musí tohle to číslo změnit, protože budeme brát míň lidí, tak se musí změnit tady ten koeficient, tady ten koeficient udržitelnosti.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A je to reálné to změnit třeba v komunikaci s Bruselem, abychom skutečně se nedostali do situace, kdy se ukáže, že musíme hodně peněz vracet.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Já doufám, já doufám, že to reálné, že to reálné je. To není ani záležitost tolik Bruselu jako tady řídicího orgánu operačního programu a druhá věc, myslím si, a týká se to skutečně jenom tý osy 4, teda toho, tam jsme byli limitovaní velikostí.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Na Facebooku Lukáš se ptá: "Dobrý večer. Proč jde úroveň vysokých škol, co se nároku na znalosti a dovednosti tak rapidně dolů? U studentů starších než já byly podmínky absolvování daleko tvrdší než u mé generace. U generace mladší se o náročnosti mnohdy nedá už ani mluvit."

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, toto je velmi důležitá otázka, na to by asi bylo potřeba mluvit téměř, téměř tu hodinu, co máme na celý pořad. Jde v první řadě.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Přesto se do toho pustíme a zkusíme to stručně odpovědět.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Dobrá. Takže jde samozřejmě o ty finance. Já to velmi zkrátím. Jestliže budete krmit kozu jak králíka, tak nemůžete očekávat výkony jak od nějaké krávy, co se týká mlíka, to je zřejmý. Čili tady to, tady ten deficit finanční, ten je obrovský za poslední dva roky, co tam byl pan ministr Dobeš, tak to bylo asi o 20 procent. Rozdíl mezi tím, když jsem nastupoval a dneska je skoro 10 tisíc na studenta. A to je, čili je to i o financích, ale není to jenom o financích. Pak je potřeba teda se podívat na to, kdo k nám přichází. A jestliže, jestliže k nám jde 60 procent populace, tak je jasný.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Myslíte celkově do všech vysokých škol?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Ano, ano, tak to potom, tak to potom samozřejmě nejdou k nám jenom Einsteini, to je jasný, čili to je otázka toho materiálu. My, přestože, prostě ukončíme studium, ukončíme vztah.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Vyhazujete, vyhodíte studenta.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Vyhazujeme studenty, tak.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Bavme se otevřeně, pane rektore.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Mezi prvním a druhým ročníkem, tak je to, tam je ten odpad asi kolem 20 procent, tak prostě ta kvalita jde svým způsobem, prostě ten přicházející materiál je skutečně takový ne zrovna nejkvalitnější.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A ten úbytek je kolem 20 procent? Nám na vysoké škole v prvním ročníku říkali, že toho souseda vedle nevidíme, takže 50 procent /nesrozumitelné/.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, tak, já mluvím o přechodu první, druhý ročník, ono nakonec do toho pátého, pět a pŕltýho, je to tak jak zamlada u nás to stejný. Potom je to otázka taky přípravy té střední školy. 23 let pomalu po revoluci a my pořád investujeme dost velký peníze do angličtiny. Čili i toto je trošku otázka, co ta střední škola, co připravuje. Když se podívám, my máme

poměrně hodně mezinárodní studijní programy, který jsou, některé jsou financované, no, a samozřejmě, že ten student, když zaplatí, tak chce úplně jiný, jinou službu, než kterou poskytuje škola, když je takzvaně ta služba zadarmo. Zkuste si projít v pátek odpoledne, jak vypadá, jak vypadají posluchárny, jak je to, jak je to přečpané.

Daniel TAKÁČ, moderátor

To, že 60 procent populace jde na vysoké školy, je to opravdu špatně, není to dobře, že chceme být vzdělaným národem, že máme nebo hodně lidem dáme možnosti absolvovat vysokoškolské studium?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Zaprvé my se bavíme teď vlastně o takzvaném denním studiu. Všude ve světě je rozšířené to, že ten člověk jde do praxe, získá nějakou zkušenost a pak se vrací do toho, co se dřív jmenovalo dálkové studium, dneska je to kombinované studium. Tam žádné limity v podstatě nejsou, čili je potřeba rozjet parádně přitom řádném studiu i ten mechanismus prostě toho celoživotního vzdělávání. To si myslím, že přestože jsou dobrý výsledky třeba v univerzitách třetího věku a podobně, takže toto, ještě tam je spousta možností, který si myslím, že ty univerzity by mohly víc využívat.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A platí tedy to, co píše Lukáš tady, že úroveň vysokých škol, co se nároků na znalosti a dovednosti týče, jde dolů? Platí to?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Tohle to je moc obecný. Já musím, já, jestliže se budu dívat třeba na doktorandy, tak my máme špičkové, tak jako každá univerzita, máme špičkové doktorandy, kteří vymýšlí letadla a ty letadla létají, to je to podstatné, čili, čili prostě oni dělají výzkum na věcech, který jsou skutečně v pořádku, takže toto obecně nelze, jestliže tam máme 24 tisíc studentů u nás na škole, tak nelze říct, že ta kvalita jde ve všech směrech dolů. Někde ano, na těch, na té úrovni těch bakalářů je to, se dá říct, že tam to je, ale zas to je příliš, příliš velký zobecnění.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A neumíš ty školy tedy zařadit to síto, že prostě ten člověk dál neprojde? Ať tedy nastoupí 60 procent populace, ale dál už to nepůjde, ať už po prvním ročníku nebo po té bakalářské etapě, i když tam už je to ukončená část vysokoškolského studia, tak aby to síto bylo přísnější na té vysoké škole.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

To síto, to síto samozřejmě umíme nastavit. To je pravda.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Ale neděláte to kvůli těm penězům.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Ale je to o financích taky. No, dneska to síto určitě bude, bude trochu hustší, protože potřebujeme o 10 procent dostat míň studentů do, na školu.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Na Facebook pojďme pro další otázku, student Honza: "Dobrý den, pane rektore, nemyslíte si, že by se měla při vytváření nového systému financování vysokých škol brát v úvahu zejména uplatněnost absolventů v oboru? Jsou zde obory, zejména humanitní, kde se v oboru neuplatní ani třetina absolventů. Děkuji za odpověď."

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Já jsem na tu první část napsal několik článků, který spočívají zhruba v tom, že není možný jenom plošně škrtnat, ale že by měla vláda definovat obory, které, na kterých má zájem. Dneska víme, že kdysi chyběli zubaři, nevím, jestli teď chybí, nebo ne, ale určitě chybí silnoproudni inženýři, chybí konstruktéři, informatici chybí v celý Evropě a toto by přeci mělo být navázaný na strategii vlády, strategii konkurenceschopnosti, čili tam je nutný, aby žádný limity na tyto, do těchto oblastí nedávali. Představa, že si to, že si to nějak takzvaně vyřídíme na univerzitě sami, to je, to je o nějaký preferenci, třeba že se tam dají větší peníze, že se tam poskytnou podnikový stipendia. Toto jsou všechno, všechno věci, které jsou, viděl jsem tam pana, pana Bartoše na tom vašem úvodním klipu, tak toto jsou všechno věci, který se snažíme právě s průmyslem, tímto směrem jí, a to si myslím, že je rozumný.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A můžete lákat třeba, říkal jste, že informatici v celé Evropě chybí, tak můžete lákat studenty ze zahraničí, kteří si to tedy zaplatí, tudíž získáte další finance.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Nejenom, že je lákáme, my máme střediska třeba v Rusku, máme střediska, kde prvně se učí rok česky, tihle ti studenti a hlavně magistři a doktorandi, ty přichází k nám s celkem slušnou znalostí češtiny, čili ta výuka je zadarmo pro ně a v podstatě tady získají, získají vzdělání a myslím si, že jsou velmi, že jsou velmi dobří a spíš mně vadí, že průmysl tady tyto špičkové technology třeba nevyužívá. Tam si myslím, že je to /nesrozumitelné/.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Uznávání dokumentů, s tím není problém v Evropě?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

V podstatě ne, už jenom z toho důvodu, že univerzity dělají takzvaný joint nebo, já nevím, double, double degree studia, takže tím pádem není. Druhá věc je, proč není, je taky ten, taky ten problém je to, že některé univerzity, Vysoká škola ekonomická, my samozřejmě a ještě další máme takzvaný ECT systém, čili v podstatě, v podstatě evropské uznání kreditů na jakékoliv univerzitě.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Uplatněnost absolventů v oboru, co se Honza ptá. Existuje takové kritérium dnes? Existuje takové kritérium, kdy ministerstvo se podívá: "A tady jsou dobře uplatnění studenti, dáme víc."

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Podle mě ne. Jo, tam je v tom koeficientu kvality je to nějak mizivě, mizivě zobrazený a v reálném, reálný stav je takový, že si myslím, že ne.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A jaký by byl ideální tedy? Máte to třeba vy vymyšleno, jaký by byl ideální stav financování českého školství ve vztahu k tomu, jak se uplatní absolventi té které školy?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, tak, jako z mého pohledu je to otázka školního, tak teď bych řekl takový hrubý model, který je v Americe. Tam prostě ten "chudší" člověk, ten jde studovat na vojenskou školu, tam je, tam žádný školný není nebo relativně malý. Ten, kdo cítí potřebu studovat umění a výtvarný umění, no, tak, si prostě musí zaplatit. Čili tam je obrovská škála, škála přístupů té univerzity. To, co ta škola potřebuje a ta společnost, tak tam vytváří nějaký pobídkový stipendijní systém. Tam, kde nemá zájem, relativně nemá zájem, tak, tak to prostě nechá, tak to nechá na tom školním a na tom, aby skutečně to školný krylo náklady té školy. To je jeden z možných přístupů. Samozřejmě, že přitom je potřeba se dívat trochu na tu sociální stránku věci, toto jo, ale v tý Americe jsou trochu krutí, ty na to moc nehledí.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Dobrý večer. Voláte do Hyde Parku, můžete se pana profesora ptát. Kdopak se ptá?

divák

Janda, dobrý den, zdravím do studia. Chtěl bych se, prosím vás, pana rektora zeptat na projekt Evropské unie, který se jmenuje Evropa 2020, ve kterém je stanoveno, že do roku 2020 bude populace mezi 30 a 34 rokem vlastně ve 40 procent vysokoškolsky vzdělaná. Ať nám řekne, co si myslí o tom, co nám to může přinést a jestli to nevnímá stejně tak jako já, jako naprostý nesmysl, který v podstatě akorát bude brát peníze daňovým poplatníkům.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Děkujeme, pane Jando.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Díky. Tak ona pravda je asi někde uprostřed. Na jednu stranu, na jednu stranu je samozřejmý, že to bude brát finance daňovým poplatníkům. Je ještě otázka, jestli, jestli je potřeba, aby každá, každá odbornost, myslím spíš jako učňovská, byla, pomalu končila někde u vysoké školy, ale na druhou stranu je potřeba taky vidět, že tady nejsou žádný zdroje, myslím jako v České republice, čili nám nezbyvá nic jinýho, než prodávat znalosti, prodávat informace a spíš je ten problém vevnitř. Jestli skutečně ten systém umí s těmi, s těmi výdobytky, s těmi znalostmi prostě zacházet dobře. Tam si myslím, že, to je otázka transferu technologií a těchto věcí, tam si myslím, že je obrovská, obrovská rezerva, zase jsme u toho zákona. Jestliže srovnám Izrael s námi, s Českou republikou, tak jsme na tom velmi podobně, to jsou ty knihy, co proběhly třeba přes Hospodářský noviny a podobně, ale ten efekt se ztrácí. V tom Izraeli ten efekt, ty vynálezy jdou skutečně do toho průmyslu. Tady se to ztratí v soukromých firmách a v soukromých ziscích, a to si myslím, že je trochu, a to je problém prostě zákona.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A to nadefinování, že prostě 40 procent populace v Evropě musí mít vysokoškolské vzdělání, ať to stojí, co to stojí, možná to je, to je rozumné?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Já jsem příliš starý, já si pamatuju, kdy Chruščov vykládal o tom, že budeme mít nejmí méně másla. Já to beru už trochu jako s nadhledem. Jestli 40 nebo 30, bylo, tahle ta společnost potřebuje vzdělaný lidi, to je zřejmý, a to nezáleží jen na tom, abysme si udělali čísla, to taky záleží na tom, jestli ty mladí budou chtít. Čili z tohoto pohledu já bych se k tomu číslu dost nerad vyjadřoval.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Tak, pojďme na chat, Carx a jeho otázka: "Dobrý večer, pane rektore, čím si myslíte, že je způsoben odpor velké části mládeže k matematice a souvisejícím přírodním vědám a v důsledku pak upřednostňování humanitních oborů před obory technickými. Učí se u nás přírodní vědy zajímavě a motivačně?"

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Tak toto je velice zajímavá otázka, my toho jsme si, tady tohoto problému jsme si, jsme si vědomi. Snažíme se dokonce pracovat. Moji kolegové se snaží pracovat s dětmi v mateřských školách. Vodíme je, vodíme je do, na fakulty, vypadá to samozřejmě úsměvně, ale ono to.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Ukazujete jim tam integrály.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Ne, ne, ne, neukazujeme integrály, my jim ukazujeme modely v podstatě. Dneska nebo příští týden půjdeme zrovna jim zase na opak ukazovat třeba něco, co si pamatujeme jako my starší pod pojmem stavebnice Merkur, tak s tím půjdeme zase do mateřské školy, čili já tím chci jenom říct, že od mateřské školy je potřeba vychovávat ty lidi k té matematice od samého počátku. A teď si představte, že doprostřed toho procesu, tam přijde, teď nechci nikoho urážet, ale setkáme se tam dost často s učitelama, kteří tu matematiku sami nemají rádi, tak to je prostě problém. Vždyť přeci ten středoškolský učitel buď vás motivuje k tomu, že máte rádi chemii nebo máte rádi fyziku, takže toto je otázka, kdo, já tím chci říct, že je otázka, kdo učí a to je dost důležitý, protože pak přichází lidi s tím odporem nebo s tou láskou k té matematice podle toho, kde jste dělal, které gymnázium jste dělal.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Dobře. A proč by neměl být důraz na český jazyk? Proč zrovna na matematiku a proč by zrovna matematiku měli dobře učit a ne češtinu nebo tu chemii, kterou jste zmiňoval.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Jako manažer považuju za absurdní, kdy mně někdo pošle dopis s hrubejma chybama. To samozřejmě je potřeba, aby tam ten důraz byl i na tu češtinu, to je pochopitelný. Spíš jde o to, o to, že první, že se domnívám, že za těch 20 let jako sami ti studenti upřednostňovali ty humanitní obory. Jestli jsou lehčí, horší, prostě šli tam, a to si myslím, že ono to taky souviselo s uplatněním v praxi. Dneska můžu říct, že prostě konstruktér už má velmi slušný, slušný finanční, finanční uplatnění a je to, není to srovnatelný s lékařem vždycky, ale v případě těch špičkových konstruktérů určitě ano.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A čím to je, že učitelé tedy na středních školách neumí tu matematiku a přírodní vědy učit tak, aby to bylo zajímavé? Kde je chyba? V přípravě učitelů?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Tak toto, jedna věc je, zaprvé já nechci zas, jde o to, abysme neříkali, že všichni, to rozhodně není pravda. Já jsem teda z Brna a tam jsou, tam jsou prostě gymnázia, který tradičně jsou považovaný za špičkový. Takže, takže určitě to neplatí obecně. Je to prostě, pochopitelně, že tak je problém v pedagogické fakultách, to je samozřejmý.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Učí se u nás přírodní vědy zajímavě a motivačně? Poslední část otázky. Učí, nebo neučí? A co to je zajímavě tedy?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, to je přesně ono, no, to je, taky jsem nad tím přemýšlel.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Tak teď to někomu řekněte, co to je zajímavě učit matematiku.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, tak, zajímavě učit matematiku? Z mého pohledu je to učit na příkladech, ne tupě spočítat, protože tu matematiku učím v ekonomii, shodou okolností, ale je to o té interpretaci. Dneska, když nám řeknou čísla, média nás v "straši" tím, že je HDP nula, nula procent, já nevím, prostě, že není růst, no, tak, si interpretují tu nulu jako, že je to špatný. Ona se dá taky interpretovat i jinak, prostě mohlo být ještě hůř samozřejmě. A když se kolem sebe díváte a bavíte se s podniky, teda s generálními řediteli, tak jim chybí lidi, oni prostě mají zajištěný zakázky, takže ta nula je velmi diskutabilní, takže je to o interpretaci těch čísel. Nejde to jenom spočítat, ale musím znát to manažerský vyjádření těch čísel, a to si myslím, že je problém.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Na chatu se ptá Honza z Plzně: "Dobrý večer, pane rektore, jsme malá země, ale máme zde desítky soukromých vysokých škol. Nejde již u mnoha z nich spíše o byznys než o poskytování kvalitního vzdělání? Není tak úroveň vysokoškolského vzdělání stále víc a víc degradována?"

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Pokud tady zdůrazním to, co tady je napsané, že nejde již u mnoho z nich spíše o byznys, to mnoho z nich. Já chci říct, že ne všechny, všechny takhle fungují, ale jinak samozřejmě s tím souhlasím. Ono společnost s ručením omezením je ze zákona zakládána s tím, aby vznikal zisk a některý jsou to eseročka, některý jsou to akciovky, čili oni to mají už ze zákona určené. A jestliže si student vybere, vybírá školu, tak když si budete vybírat auto, tak to budete velice pečlivě sledovat, kam jdete. Tak by bylo dobré, kdyby aspoň padesátiprocentní pozornost takhle byla věnována výběru, výběru vysoké školy ze strany, ze strany budoucích studentů.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Tak poradte budoucím studentům, jak to mají poznat? Jsou ve čtvrtáku, čeká je maturita, chtějí na vysokou školu, podle čeho mají nebo možná ještě dříve, podle čeho mají vybírat? Je dostatek informací? Na co se mají dívat? Na jaké informace se mají dívat?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Víte, kolegové si dělají ze mě legraci, že vždycky říkám, voják se stará, voják má. Ono skutečně, jestli ty informace jsou, ale musí si je, musí si je přebrat. Jestliže budu srovnávat 100 let starou univerzitu, jako je Vysoké učení technické se soukromými školami, no, tak, nemám co srovnávat, s prominutím. Tam ten rozdíl samozřejmě je. Čili jedno z těch měřítek je třeba mezinárodní, mezinárodní ratingy, mezinárodní postavení v podstatě těch univerzit, ale toto zajímá spíš tak doktorandy. Toho bakaláře samozřejmě zajímá dostupnost, vzdálenost a tyhle ty, tyhle ty faktory a pak je ochoten pochopitelně jít i tady na nějakou regionální školu, tím nechci říct, že jsou špatný, to v žádném případě, no, a pak z té regionální školy, protože je ta průchodnost poměrně dost značná, tak půjde na magisterský studium třeba někam jinam. Ale je to, je to skutečně o tom, že si musí přečíst informace, musí si udělat nějaký názor. Já mu nemůžu říct: "Tyto jsou špatní a tyto jsou dobří." To je tak jak u auta, to můžu jenom poradit, ale jádro je prostě na tom, na tom klientovi, na tom studentovi, na tom budoucím posluchači.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Když se mluvilo o těch soukromých vysokých školách u nás, lepších, horších, tak to platí asi ve všem, že žádná paušalizace neexistuje. Vzniká u nás nějaký Harvard, abych tak řekl, aniž byste jmenoval třeba. Existuje u nás škola vysoká, soukromá, která má, lidově řečeno, zaděláno na tom, že bude tou kvalitní vysokou školou?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Já vám na to odpovím takto. Jestliže Evropská unie investuje dneska miliardy korun třeba do Brna, do Liberce, do Pardubic, do Plzně, tak se to musí objevit v kvalitě těch vysokých škol. Konkrétně u nás do infrastruktury vysokých škol dneska teče 9 miliard korun. Za těma penězma jdou už skutečně evropští a světoví vědci, a tady vidím, že by, ten Harvard mohl, mohl vzniknout nebo něco tohoto typu.

Daniel TAKÁČ, moderátor

No, vy jste veřejnou školou. Mezi těmi soukromými?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Ano. A u těch, to si myslím, že ještě, ono tyhle ty školy, Cambridge, Harvard, Oxford, to nemá 10 roku i s přihlášením na živnostenský úřad. To trvá delší dobu. To ještě musí asi kolegové počkat. Se domnívám.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Dobrý večer. Jste na telefonu Hyde Parku a můžete se ptát profesore Raise. Kdopak a na copak?

divačka

Dobrý večer, tady je Helena Kozumplíková. Pane rektore, chtěla jsem se zeptat na následující věc. Po devadesátém roce došlo de facto ke změně organizace jak středního, tak vysokého školství a střední školství bylo sunuto více k těm obecnějším předmětům, a tak jak kdysi vlastně byla gymnázia, obecné vzdělání, průmyslové školy v podstatě vzdělání směřující vlastně k průmyslu a následní, následné vysoké školy, které byly pětileté. Po devadesátém roce došlo tedy ke změně této organizace a já jsem se chtěla zeptat, zda si myslíte, že tato reorganizace vlastně byla pouze proto, aby naše školy byly kompatibilní s nějakým vyšším, nadnárodním celkem, anebo jestli máte pocit, že tato reorganizace nebo změna, jestli opravdu prospěla celému systému našeho školství. Děkuji vám.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Děkujeme, paní Heleno.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Díky za tu otázku. Obecně samozřejmě vy mluvíte vlastně o boloňském třístupňovém procesu, kdy vznikly bakalářské studie, magisterské a doktorské. Tahle ta základní myšlenka je bezesporu rozumná, je to kompatibilní, tak jak říkáte, s tím světem. A teď je problém, jak se to udělalo. Jestliže, jestliže se v podstatě řízlo původní pětileté studium jenom naprosto pasivně a ty původní teoretický předměty zůstaly právě dole, no, tak, to je samozřejmě hrůza a s těmi problémy se jako potýkáme dodnes. Takhle, toto je špatný. Tam ty fakulty, které vznikly jako nové, tak my už jsem stavěli, protože jsem byl děkanem na jedné z nich, tak jsme už stavěli ty studia jako třístupňové od samého počátku, a to bylo rozumné. Řada mých kolegů, já nevím, na elektrofakultě třeba to řešila tímhle tím způsobem. Nové interdisciplinární obory už takhle vznikají samozřejmě, a to si myslím, že je správný, čili to, s prominutím, to "tupé" říznutí pětiletého studia bylo naprosto chybné a ty důsledky jsou dodnes.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Facebook, Aneta se ptá: "Jak jsou české univerzity kvalitní v porovnání se světem. A na kterém místě v rámci Česka je Vysoké učení technické v Brně? Žárlíte na Prahu? Je lepší?"

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Tak, obecně musím říct, jestli to srovnávám tak 7 roků zpět, tak v mezinárodních ratingech, který se, který jsou respektovaný světem, kde je asi 18 tisíc univerzit, tak se řadíme do 3 procent těch nejlepších. A trvale je tam samozřejmě Karlova univerzita. Teď bohužel musím říct, že nás předběhlo České vysoké učení technické v Brně, pardon, v Praze.

Daniel TAKÁČ, moderátor

V Praze.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Teď jsem se přeřekl, v Praze. A já jsem ještě myslel na Masarykovu univerzitu, která, která se mně v té, v tom balíčku, jaksi je tam taky. Takže rozhodně nežárlím na Prahu. Já celkem, já mám tu výhodu, že nežárlím v podstatě už skoro na nic, jo, takže proč bych měl žárlit, proč bych měl žárlit na Pražáky, spíš je to.

Daniel TAKÁČ, moderátor

No, protože je lepší, jak tady Aneta píše.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Já si myslím, že ono je to v opačném gardu, upřímně řečeno. Ty, ta infrastruktura, která se vytváří v Brně, ta vědecká, a tím pádem na Moravě, abych nezapomněl, my tam máme samozřejmě propojení na báňskou univerzitu, já si myslím, počkejte pár roků a budeme, můžete být překvapeni, že to žáření bude opačným směrem.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Ale zatím Praha je tedy lepší ČVUT než VUT v Brně?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Záleží v čem. Já můžu, já mohu říct, že třeba strojní, když srovnáme strojní fakulty, to je z Hospodářských novin, to je žebříček samozřejmě ne mezinárodní, tak tam, tam je strojní fakulta první, jestliže vezmu informatiky, jsou tam taky vpředu, takže, prosím vás, já bych byl radši, kdybysme se bavili o spolupráci nebo já jsem takovej typ, že se spíš, bych byl radši, kdybysme se bavili o spolupráci s ČVUT než o tom, abysme po sobě jeli. A tahle ta filozofie zatím podle mě přináší, přinesla ovoce jednak do Brna jednoznačně a myslím si, že by mohl přinést ovoce na Moravu taky, to je ta báňská univerzita, mohla by přinést ovoce do celé republiky, a to je smysl hry.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A komunikujete? Funguje ta spolupráce mezi školami? ČVUT v Praze komunikuje v Brně, technická univerzita v Ostravě?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Jednoznačně. S tou Ostravou je to jednoduchý, to musí komunikovat, protože tam budeme mít dráty, protože tam je ten superpočítač a my tady budeme mít to centrum, teda tady, v Brně budeme mít to centrum.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A nezaspala Praha trochu v tomto smyslu? Protože ty investice technologické v Brně i v té Ostravě jsou tedy velké.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Jedna z těch podmínek Evropské unie byla, že to bude, že ty peníze ze strukturálních fondů půjdou pouze do takzvaně málo rozvinutých oblastí. Praha patří mezi spíš hodně rozvinuté oblasti, takže z tohohle pohledu jako ty peníze tam téct nemohly. Česká povaha je taková, že vzniklo řadu, řada center v blízkosti, pár kilometrů za cedulí Praha přeškrtlá, takže stejně to řešili.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Chat, Pozorovatel: "Pane profesore, mají vysoké školy zájem o reformu školství? Někdy mi připadá, že školy spíš hledají překážky, aby k reformě nedošlo. Možná některým vysokoškolským pedagogům současný stav ze soukromých důvodů vyhovuje. Vy jste ale výjimka, pro reformu jste."

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Já bych to začal od toho možná některým pedagogům současný stav ze soukromých důvodů vyhovuje. To, tam bych podtrhl to některým a je to pravda. To jsou ty flying profesori, kteří prostě pobíhají mezi těmi soukromými institucemi a pobíhají po, pomalu po Evropě. Když jsou dobří a skutečně přednáší ve Španělsku, v Anglii, ve Francii, tak proč ne, ale bohužel oni pobíhají víc po těch regionálních, po těch regionálních vysokých školách. Já se domnívám, já jsem to říkal před chvílí, že vysoké školy mají zájem o reformu školství, ale je to spolek, kdy se, kdy si to každé představuje

podle svého a je to o tom, a já jsem říkal ten náš přístup těch technik, my jsme otevření a domníváme se, jsou to státní peníze, tudíž by měly být kontrolovatelné v každém případě a není co skrývat. Na druhou stranu jsou univerzity, které mají třeba velkou tradici, ale tak otevřené nejsou, a to je to, to je to Humboldtovské pojetí, kdy si myslím, že to je jako, to je strategický přístup a tam ten problém je samozřejmě.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Co by tedy ta reforma vlastně měla obsahovat? Nějakou jsme viděli, už jsme o tom mluvili, že je u ledu. Co to je reforma vysokého školství, co potřebujeme změnit. Jak by měla vypadat podle vás?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, tak to je, tak v první řadě, teď prosím, skutečně je to podle mě. Česká konference rektorů může mít jiný názor.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Takže ani v konferenci rektorů nejste úplně zajedno?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Není, není, to je úplně, zhora není, ale tak podle mě.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Dobře. Tak reforma vysokého školství podle profesora Raise.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Tak. V první řadě v každé firmě, a tudíž i na univerzitě, jde o finance. Čili mělo by být kontraktové financování univerzit, to znamená, se státem by měla být smlouva třeba pětiletá, abysme věděli, co nás čeká. Vždyť my nevíme, kolik nám dají za dva roky. Už jenom, mimo jiný jenom proto, že jsem zažil sedmého ministra školství, takže, to prostě tam žádná kontinuita není, každý se na to dívá jinak, takže je potřeba, aby byla nějaká smlouva dlouhodobá mezi státem a univerzitou.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Na základě jakého principu? Jaký ten princip toho financování by měl být?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Prostě ať nám, ať nám, já bych tady zkopíroval ten rakouský, ten rakouský zákon, protože jestliže jsem byl nazván, že patřím mezi ty reformisty, no, tak, my jsme s panem profesorem Haňkou a ještě s řadou dalších lidí, jsme v podstatě navrhli za ministra Dobeše, jsme navrhli jakýsi možný, možný návrh, který vycházel z principu, z principu Rakouska. Před pár lety se Rakušáci zase učili od nás, proč se teda neučit, neučit od nich?

Daniel TAKÁČ, moderátor

V čem je, v čem spočívá ta notice?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, právě že tam je garance, ta univerzita ví, jak bude 5 let financovaná.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A na základě čeho ty peníze dostane ale? Proč zrovna VUT v Brně dostane, nevím, jaký je váš rozpočet.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, asi 3 miliardy.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Tak proč VUT v Brně dostane 3 miliardy a ne 3,5 miliardy?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

To je právě otázka vyjednávání s tím státem. Ten stát by měl říct, na čem má zájem, čili toto, toto je o vyjednávání. Já netvrdím, že my musíme zaprvé ty 3 miliardy, tam je výrazná část, kterou si zajistíme třeba ve spolupráci s podniky, tak ten stát by měl říct, co chce. To je o strategii, o přístupu. Nemůžete jenom škrtnat, to, já si myslím, že ta vláda je tam na víc než jenom na to škrtnání. To je jedna věc.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Ano, teď jsem chtěl říct financování. Co dál je potřeba?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Financování. Teď je potřeba, z mého pohledu je potřeba dát dohromady systém řízení univerzit. Dneska je to o tom, že je to trojúhelník senát, děkan, pardon, senát, rektor a správní rada. Ten trojúhelník je velmi nevyvážen a je otázka, to je zase k vyjednávání, jak, jaký pravomoci, jaké pravomoce a jakou zodpovědnost má mít rektor. Rektor má obrovský pravomoce, pardon, rektor má obrovskou zodpovědnost za vše a ty pravomoce jsou relativně, relativně malé. To prostě, to není, to není v pořádku. Včera jsem byl na zasedání Akademického senátu, já tam mám excelentní vztahy s nimi a jsem hrozně rád, za těch 7 let jsme se skutečně skamarádili i můžu říct, ale oni mi prostě oznámí, že mají prázdniny 2 měsíce. Ten manažerský život jde dál. Já musím řídit, čili je potřeba, je potřeba taky, aby ten Akademický senát nějakýma způsobem, aby tam byly taky vyvážený ty pravomoci.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Čili rektori by měli mít více pravomocí.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Jednoznačně. Já to říkám.

Daniel TAKÁČ, moderátor

V jakém smyslu?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, tak, v tom smyslu.

Daniel TAKÁČ, moderátor

O větším balíku peněz samostatně rozhodovat.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Ne, ne, ne, to je o řízení, o větším řízení toho systému, čili v podstatě, v podstatě je to větší, o konkrétnějším vztahu rektor - děkan a potom nakonec až ústav.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Na Facebooku.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

To je jedna z těch věcí.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Na Facebook pojďme pro další otázku. Jirka: "Pane rektore, chystáte se kandidovat na senátora. S jakým tématem jdete do voleb?"

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, tak, já mám těch témat samozřejmě několik.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Tak jedno nejdůležitější, které považujete za nejdůležitější?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Tak já bych řekl jedno, které, které odpovídá tématu tady tohohle jednání. Je to, že si myslím, že je potřeba zajistit finanční toky z Evropské unie pro léta 15 - 20 a hlavně je právně garantovat a chtěl bych, aby ty věci, co jsme udělali, tak aby se dál rozvíjeli pochopitelně. To je, to je, řekl bych, jedna, jedna z těch oblastí, ale těch oblastí je víc, to bych tady mohl vést předvolební projev.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Proto jsem vás žádal o jedno téma.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Tak tohle vzhledem k tomu.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Facebook, Karel: "Kdo byl nebo je nejlepší ministr školství u nás a proč?"

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Já jsem svůj názor řekl panu prezidentovi svého času, když navštívil VUT. Podle mě nebyl nejlepší ministr, ale byly nejlepší ministryně a ty byly dvě, bez titulu Buzková a Kopicová. A proč? Buzková, protože nechala školy v pořádku, do nich nevrátila a celý ten systém řízení toho ministerstva byl konsolidovaný a dala těm univerzitám peníze. Kopicová, protože změnila zákony, které umožnily převod finančních prostředků z jednoho roku na druhý, takže jsme nemuseli s prominutím, tupě utrácet v listopadu, ale mohli jsme je převádět. Na základě toho my jsme schopni dneska kofinancovat strukturální fondy, protože kofinancování stát přenesl na univerzity, takže toto jsou hlavní důvody, proč tyto dvě ministryně považuji za nejlepší. Ten zbytek byl nevýrazný a tam, tam byly prostě problémy.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Chat, tam je další otázka od Daniely: "Se kterými univerzitami organizujete mezinárodní studijní programy? Které jsou neúspěšnější, o co mají studenti největší zájem?"

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Tak, já, když to vezmu odspodu, tak jednak bakalářská studia jsme organizovali s Nottinghamem z Anglie, potom samozřejmě, samozřejmě kolegové ze strojní fakulty s Francií a s Německem. Pokud, já si myslím, že škola by se měla chlubit skutečně těmi plnými studijními mezinárodními programy, to znamená, těmi joint programy a ty probíhají na škole dva, jeden, jeden děláme s Nottinghamem a s Katovicemi a ten druhý děláme, to je double degree, který děláme s francouzskou jednou univerzitou, takže.

Daniel TAKÁČ, moderátor

O ty je zájem tedy?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

O ty je samozřejmě zájem.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Patří mezi ty neúspěšnější, jak se Daniela ptá?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Ano, no, zájem, jako teď každá liška chválí svůj ocas, protože 20 roků děláme MBA, LL.M. a tady tyhle ty manažerská studia, tak musím říct, že samozřejmě je zájem tady o tyto placené kurzy, který děláme s Američany, s Angličany, s Angličany a o to je trvalý zájem.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Tak, další otázka v psané podobě přichází do Hyde Parku prostřednictvím chatu opět, Petr Kotek: "Pane rektore, jak je možné, že na pozemcích VUT v Brně v Králově Poli mohl soukromý investor Trikaya postavit komerční bytový komplex

Erasmus? Pozemky, na kterých komplex stojí, jsou v platném územním plánu určeny pro školství, například koleje."
Děkuje Petr Kotek.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Tak toto, tato záležitost byla mnohokrát přemílaná přes, přes média. V podstatě, v podstatě je možné, aby se na pozemcích VUT postavil bytový komplex, protože tam byla, tam byla podmínka, že za, že určitou část bytů dostaneme k dispozici, takže my jsme pozemek, který byl nevyužitý, jsme v podstatě poskytli tady tomu soukromému investorovi a ten nám za to, ten nám za to dal, a teď nevím přesně, 8 nebo 10 bytů, který dneska jsou používány třeba pro, pro ty zahraniční vědce. Čili jestli to bylo v platném územním plánu určeno pro školský koleje, toto je všechno věc, která, která samozřejmě, pokud to tak bylo, tak to neměli povolit, to už je pak záležitost těch správních orgánů, to není. Přes, na škole to bylo schváleno senátem, bylo to schváleno, bylo to schváleno správní radou a v podstatě to proběhlo naprosto, naprosto bez problémů. Cíl byl, cíl byl jediný, získat byty pro, pro mladé a pro zahraniční, pardon, ne studenty, vědce a učitele.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Přesto ale, jestliže tady možná může být nějaký rozpor s územním plánem.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

To není. Já teď řeknu.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Kdybyste například zainvestovali koleje, tak tam vědci taky mohou bydlet a měli byste pro studenty koleje.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Jenomže, jenomže to je otázka, kolik financí, kolik financí můžeme do kolejí dát. Když se podíváte, jak to vypadá s kolejema, tak v podstatě žádný výstavba za posledních 20 let nebyla, protože to je samostatná, samostatná jednotka, která není schopná na sebe vydělat.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Tak mohli jste být třeba první.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

No, tak, většinou VUT bývá první.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Kdosi něco postavil, architekti navrhnu, a tak dále.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

V tomhle případě jsme nebyli, no.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Vy to vidíte jako chybu nebo ne?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Ne, já to nevidím jako chybu. Tam se žádná chyba nestala.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Tak, další otázka psaná v dnešním Hyde Parku přichází prostřednictvím chatu opět od Marvina: "Dobrý večer, jak nahlížíte na provázání vysokého školství s komerční sférou. Školy by přeci neměly vychovávat další akademiky, ale spíš v praxi použitelné odborníky. Co pro to VUT dělá, se kterými konkrétními firmami spolupracuje a jaký je zájem?"

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Bylo by smutný, kdyby techniky vyráběly jenom akademiky. My jsme ekonomicky, nejenom ekonomicky, ale taky ekonomicky jsme tlačeni do spolupráci, do spolupráce s firmami, ale děláme to samozřejmě rádi. Až 40 procent rozpočtu vědeckého na některých fakultách je vytvářeno z hospodářských, z uzavřených hospodářských smluv. Získali jsme třeba zlatou medaili na brněnském veletrhu, kdy jsme podstatě prezentovali čtvrtý, čtvrté naše letadlo, které vymysleli doktorandi a to lítá samozřejmě, takže to byla vlastně takový, něco jak Cesna. Pak jsme získali, prostě ta spolupráce tam je obrovská, to není jenom ten Let Kunovice nebo teda ty kunovické firmy, to je samozřejmě Honeywell, Honeywell nám dodává sem pravidelně nositele Nobelovy ceny, kteří nám dělají marketing prostě mezi studenty, to je naprosto ojedinělá záležitost, kterou, která.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Jak ten vztah vypadá? Studenti tam chodí pracovat pro ty firmy, ony za to něco platí, studenti se zároveň něco naučí. Jak ten vztah vypadá? A jestli to je přínosné vůbec.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Forma diplomových prací nebo forma dizertačních prací, tam dochází právě k tomu, k tomu propojení, čili, čili ten student, ten student pracuje na té svojí dizertaci nebo té diplomce, chodí, chodí do podniku, a když se budu bavit v číslech, tak asi 170 firem právě takhle je navázaných na VUT. Je to daný tím, že máme jeden operační program, který podporuje, finančně podporuje tyhle ty vazby. Před tím to nebylo.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Jaká je úspěšnost těch studentů, kteří chodí do těchto konkrétních podniků, že tam pak zůstanou pracovat? Že zaprvé seženou práci? A za druhé, že firma z toho tedy, pokud investovala, tak že z toho něco má?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Tak, tam je potřeba se na to dívat z pohledu té, z pohledu té firmy. Ta firma nemusí si kupovat headhuntery, kteří, kteří jí dodají no name studenty, ale ona ví, že z těch deseti, který tam chodí, jsou jeden, dva dobří a ty jim stojí za to, za to, aby uzavřeli tu smlouvu, čili ta firma má jakýsi právo první noci. To je celý.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Ale kolik těch studentů skutečně takhle najde práci? Lze to, umíte to procentuálně vyjádřit?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Já to neumím. Ne, no, není to velký.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Jestli to nejsou jeden, dva za tři roky třeba, kdo takto zůstal někde.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Ne, ne, ne, to nejsou jeden, dva za tři roky, to v žádném případě nejsou, ale jestliže máme na výstupu tisíce studentů, tak tady se bavíme o desítkách. Co je taky ještě důležitý, různé ceny za nejlepší diplomové práce a tam, v téhle té oblasti třeba stavební fakulta má poměrně dost velký kontakty s těmi stavebními firmami, tam jsou to možná do stovek.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Martina na Facebooku: "Vystudoval jste obor samočinné počítače. Jak v době vašeho studia vypadaly počítače? A stíháte stále sledovat vývoj v oblasti informatiky?"

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Nestíhám, nestydím se za to, protože tady, když vystoupíte z toho vlaku, tak podle mě nestíhají i jiní. A jak vypadaly počítače? My jsme zrovna dneska, zrovna dneska byla tisková konference, kdy jsme otevřeli nějaký muzeum na fakultě informatiky, já jsem se tam byl dívat už dřív. Je to jakási nostalgie, když tam vidíte prostě ty bedýnky a proti tomu, co máme v kapsách formou mobilů, no, tak, ten, ten pohyb prostě je obrovský.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Tam jste byl u bedýnek typu IQ nebo u bedýnek typu místnost?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Byl jsem u bedýnek typu IQ a byl jsem u součásti typu Minsk, typu Tesla 200, typu EC-1033 a tak dál, to všechno se tam tyhle, takový nostalgický věci byly.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Tak poslední otázka, poslední dotaz dnešního Hyde Parku na chatu. Pane profesore, od Analytika: "Pane profesore, kdybyste šel teď studovat, jaký obor byste si vybral a proč?"

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Tuto otázku dávám většinou studentům a čekám odpověď. Ta odpověď je jednoznačně interdisciplinární. Dneska už jsou počítače málo, tam musí být počítače plus právo, medicína plus počítače, prostě musím si najít něco na rozhraní. Tam mám šanci podle mě, čili toto bych, když to teda radím těm studentům.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A vy byste si tedy vybral co? Počítače a medicína?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Já bych si, no, tak, vzhledem k mému zchátralému stavu zdravotnímu je otázka, jestli bych to dodělal.

Daniel TAKÁČ, moderátor

/Nesrozumitelné/ velmi osobní vyznání.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Já bych spíš volil teda, spíš bych volil asi ty počítače a právo, protože vidím, že sám se bojím jít až na tu hranu vždycky, a to by bylo potřeba.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Pane profesore, děkuju za účast v Hyde Parku, že jste přišel, našim divákům odpovídal. Takhle si vás hodnotí ti, kteří nějaký hlas poslali. Od 27 procent jste dostal minus, od 73 procent jste dostal plus. To budou vaši studenti?

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

To já nevím, ale v každém případě jim děkuju, to je vynikající výsledek.

Daniel TAKÁČ, moderátor

A my děkujeme, že jste přišel do Hyde Parku. Na shledanou.

Karel RAIS, rektor VUT v Brně

Díky moc. Děkuju.

Daniel TAKÁČ, moderátor

Pro vás přání co neklidnějšího víkendu, pokud možno, s Českou televizí. Příští týden Hyde Park pro vás samozřejmě bude připraven. Na shledanou.